

ಕಲ್ಯಾಣ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ

ಕೆಲವು ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ಶಿಖರಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಶಿಖರಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಗುಡಿಯ ಪಟ್ಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಹಂಸ, ಹೂ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಶಿವ, ಸೂರ್ಯ, ಗಣೇಶ ಮುಂತಾದ ಮುರಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗಂದೇ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಹುಲಿಕೆರೆಯದ್ದು.

ಹುಲಿಕೆರೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಯನ್ನು ನಾಟ್ಯರಾಣಿ ಶಾಂತಲೆಯ ಖಾಸಗಿ ಕೊಠಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ವಾರಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಕಲ್ಯಾಣಿಯಿಂದಲೇ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೆ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಪ್ರಕಾರ, 'ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಶಾಸನವು

ಹೊಯ್ಸಳ ಒಂದನೇ ನರಸಿಂಹನ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1152-1173) ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅವನ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭುವನ ಭೂಷಣ ಲಕ್ಷೀಶ್ವರ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲಂಕೃತ ಕಲ್ಯಾಣಿಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1160ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು' ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶಿವನ ದೇವಾಲಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆಯೋ?

ಅಜಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವ ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ಕುತೂಹಲವಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹೋದೆ. ಹುಲಿಕೆರೆ ತಲುಪಿ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆಯುವ ಕಲಾತ್ಮಕ ಕಲ್ಯಾಣಿ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮಳೆಗಾಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನೀರಿತ್ತು. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಸುತ್ತ ಹಸುರು ಹಾಸಿನಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಫಲಕ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲಿಟ್ಟಿರುವ ಮುರಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಬಹುದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾವಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಅಪರೂಪದ ಪುಷ್ಕರಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಲೂರು-ಹಳೇಬೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಹುಲಿಕೆರೆಯ ಊರಿನ ಆದಾಯ ಮೂಲ ಆಗುವಂತೆಯೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in

ಜೇನೋಣ! ಬಗೆದಷ್ಟೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯ...

ಗಂಡು ಕಟ್ಟುವ ಸೊಗಸು, ರಕ್ಷಣಾವ್ಯೂಹ, ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹದ ಕಲೆ- ಜೇನೋಣಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಶಿಸ್ತು, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇವಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲ, ಜೇನುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿದರೆ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳ ಭಂಡಾರವೇ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿದೆ.

- ಜೇನುನೋಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾಣಿಜೇನು ಗುಂಪನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದಿನಕ್ಕೆ 2 ಸಾವಿರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ.
- ಜೇನುನೋಣಗಳು ಗಂಟೆಗೆ 15 ಮೈಲಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರಬಲ್ಲವು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ 200 ಬಾರಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತವೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ನಂತರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಜೀವಿ ಜೇನುನೋಣ.
- ರಾಣಿಜೇನು ಸರಾಸರಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗಂಡು ಜೇನುನೋಣಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಕೇವಲ 55 ದಿನ.
- ಜೇನುನೋಣಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳ ಪರಿಮಳ ಹಾಗೂ ಅದರ ರಚನೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಲುತ್ತವೆ.
- ಜೇನುನೋಣಗಳಿಗೆ ಐದು ಕಣ್ಣುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
- ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪಳೆಯುಲಿಕೆಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.
- ಪುರಾತನ ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.
- ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾನವ ಜೇನುಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ.

■ ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್

